

5 โรคพืชสูดฮิต ระบาดหน้าฝน

ช่วงหน้าฝนแบบนี้สิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เลยคือปริมาณน้ำที่มากขึ้น และความชื้นในอากาศที่สูงขึ้น หากฝนตกติดต่อกันเกินกว่า 2-3 วัน ควรมีการวางแผนที่ดี เพื่อป้องกันและกำจัดโรคพืชที่ตามมาในหน้าฝน ซึ่งเชื้อราเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดโรคพืชมากที่สุด พืชหลายชนิดเป็นเชื้อราได้ง่าย และมีการระบาดได้อย่างรวดเร็ว เพราะสปอร์ของเชื้อรา สามารถกระจายไปกับลม และน้ำฝน หรือสิ่งมีชีวิตเป็นตัวนำพาเชื้อราไปสู่พืชชนิดอื่นๆได้

1. ราน้ำค้าง (Downy mildew)

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Peronosporaparasitica*

ลักษณะอาการ : ใบจะเป็นจุดละเอียดสีดำอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ด้านใต้ใบ ตรงจุดเหล่านี้จะมีราสีขาวอมเทาอ่อนคล้ายผงแป้งขึ้นเป็นกลุ่มๆ กระจายทั่วไป ใบที่อยู่ตอนล่างๆ จะมีแผลเกิดก่อนแล้วลุกลามขึ้นไปยังใบที่อยู่สูงกว่า ใบที่มีเชื้อราขึ้นเป็นกลุ่มกระจายเต็มใบจะมีลักษณะเหลืองและใบจะร่วงหรือแห้ง ในเวลาที่อากาศไม่ชื้นจะไม่พบผงแป้งและแผลแห้งเป็นสีเทาดำ

การแพร่ระบาด : ระบาดได้ทั้งแต่ระยะที่เป็นต้นกล้าจนเจริญเติบโตเต็มที่ ซึ่งจะทำความเสียหายมากเพราะทำให้ใบเสียหายและเจริญเติบโตช้า โรคนี้ไม่ทำให้ต้นตาย แต่ทำให้น้ำหนักผลผลิตลดลง เพราะต้องตัดใบที่เป็นโรคทิ้ง

การป้องกันกำจัด :

- ให้ฉีดพ่นด้วยชีวภัณฑ์ ป้องกันกำจัดเชื้อราไตรโคเดอร์มา สลับกับบีเอส ซึ่งใช้ได้ระยะที่ยังเป็นต้นกล้า – ระยะการเติบโต
- ให้ฉีดพ่นด้วยยาป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไซเน็บ , มาเน็บ , ไดโฟลาแทน , เบนโนมิล, แคปแทน หรือยาชนิดอื่นๆ ที่มีสารทองแดงเป็นองค์ประกอบ แต่สารประกอบทองแดงไม่ควรใช้ในระยะที่ยังเป็นต้นกล้า เพราะจะเป็นพิษต่อต้นกล้า

2. โรคเน่าคอดิน (Damping off)

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Pythium sp.* หรือ *Phytophthora sp.*

ลักษณะอาการ : เกิดเฉพาะในแปลงต้นกล้า เนื่องจากการหว่านเมล็ดที่แน่น ต้นเบียดกัน ถ้าในแปลงมีเชื้อโรคแล้ว ต้นกล้าจะเกิดอาการเป็นแผลซ้ำที่โคนต้นระดับดิน เนื้อเยื่อตรงแผลจะเน่าและแห้ง ถ้าถูกแสงแดดทำให้ต้นกล้าหักพับ ต้นเหี่ยวแห้งตายในเวลารวดเร็ว

การแพร่ระบาด : เชื้อราติดมากับเมล็ด หรืออยู่ในดิน น้ำ ฝน

การป้องกันกำจัด :

- เตรียมแปลงให้มีการระบายน้ำดี อย่าน้ำขังและในแปลง ใช้เมล็ดพันธุ์ดีไม่มีเชื้อจุลินทรีย์ติดมากับเมล็ด และมีความงอกสูง ไม่หว่านเมล็ดแน่นเกินไป
- ก่อนปลูกคลุกเมล็ดด้วยสารชีวภัณฑ์ อัตรา 100 กรัม : เมล็ด 1 กิโลกรัม
- ตรวจสอบแปลงสม่ำเสมอพบต้นเป็นโรค ขุดเอาดินและต้นเป็นโรคทำลายหรือฝังลึกนอกแปลง

3. โรคใบจุด (Alternaria leaf spot)

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Alternaria brassicae*

ลักษณะอาการ : ในต้นกล้าจะพบจุดแผลเล็กๆ สีน้ำตาลที่บริเวณใบโคนต้น ต้นที่โตแล้วใบมีแผลวงกลม สีน้ำตาลซ้อนกันหลายชั้น เนื้อเยื่อรอบๆ แผลเปลี่ยนเป็นสีเหลือง แผลมีทั้งเล็กและใหญ่ บนแผลมักจะมีเชื้อราชั้นบางๆ เป็นผงสีดำ

การแพร่ระบาด : สปอร์ของเชื้อสาเหตุ สามารถปลิวไปตามน้ำ ลม แมลง สัตว์ เครื่องมือเกษตรกร มนุษย์ และสามารถติดไปกับเมล็ดพันธุ์ได้ หรืออาศัยอยู่กับวัชพืชในแปลง

สภาพที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค: ความชื้นสูง สภาพอากาศร้อนชื้น โดยเฉพาะในฤดูฝน อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 25-30 องศาเซลเซียส

การป้องกันกำจัด :

- ทำลายต้นเป็นโรคโดยการขุดถอนไปเผาทิ้ง
- ไม่ควรให้น้ำแบบฉีดพ่นฝอย
- แช่เมล็ดในน้ำอุ่น 50 องศาเซลเซียส 30 นาที (ยกเว้นกะหล่ำดอก)
- คลุกเมล็ดด้วยชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดเชื้อราไตรโคเดอร์มา
- ฉีดพ่นสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดเชื้อราไตรโคเดอร์มา ทุกๆ 7 วันจะช่วยป้องกันกำจัดเชื้อรานี้

4. โรคราสนิมขาวในผัก (White Rust)

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Albugo ipomoea-aquaticae* Sawada

ลักษณะอาการ : มีจุดสีเหลืองซีดด้านบนของใบ ด้านใต้ใบตรงกันข้าม จะเป็นตุ่มนูนเล็ก ๆ ขนาด 1-2 มิลลิเมตร อาจพบลักษณะปุ่มปม หรือบวมพองโตขึ้นในส่วนของก้านใบและลำต้น

การป้องกันกำจัด :

- เมื่อมีโรคระบาดให้ฉีดพ่นใต้ใบด้วย เมตาเล็กซิล สลับกับแมนโคเซ็บ ตามอัตราที่แนะนำบนฉลาก หากมีฝนตกชุกให้ผสมสารจับใบ
- คลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยเมตาเล็กซิล และเลือกใช้เมล็ดจากแหล่งที่ไม่มีโรคระบาด
- ดูแลระบบการให้น้ำในแปลงปลูก อย่าให้ชื้นและจนเกินไป

5. โรคเหี่ยว (wilt)

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Fusarium oxysporum*

ลักษณะอาการ : เกิดอาการเหี่ยวอย่างช้า ๆ ใบที่อยู่โคนต้นเปลี่ยนเป็นสีเหลืองและร่วง ต่อมาใบจะเหี่ยวทั้งต้น เมื่อผ่าลำต้นบริเวณเหนือระดับดินตามยาวจะพบว่าท่อน้ำท่ออาหารเป็นสีน้ำตาล จนในที่สุดจะแห้งตาย

การแพร่ระบาด : การเกิดโรคนี้อาจจะเกิดเป็นหย่อม ๆ ถ้าสภาพอากาศมีอุณหภูมิสูงและดินมีความชื้นสูง ทำให้โรคนี้อาจระบาดได้ดี

การป้องกันกำจัด :

- ถ้าพบโรคในแปลงต้องถอนต้นที่เป็นโรคเผาทำลาย
- ก่อนปลูกพริกควรปรับสภาพดินด้วยปุ๋ยมูลขี้วัวและปุ๋ยคอก

ที่มาของข้อมูล : สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร